

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04
21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24
00-503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29-40-89

BS/90/73/93

PREFERENCJE WYBORCZE W CZERWCU '93

Komunikat z badań

Warszawa, czerwiec 1993 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Przedstawiamy wyniki najnowszego badania preferencji wyborczych, zrealizowanego przez CBOS - pierwszego po ogłoszeniu terminu wyborów¹. Pomiar ten przeprowadzono w czasie, gdy nie było jeszcze wiadomo, jakie partie i komitety wyborcze wezmą ostatecznie udział w głosowaniu.

Frekwencja wyborcza

W omawianym sondażu 40% ankietowanych stwierdziło, że na pewno weźmie udział w wyborach, a dalszych 24% skłaniało się ku tej decyzji. Za pomocą metod sprawdzonych w wyborach prezydenckich i ostatnich parlamentarnych faktyczną frekwencję można szacować na poziomie 52%. Tyle osób poszłoby do urn wyborczych, gdyby wybory odbywały się obecnie. Deklaracje respondentów wskazują, że częściej niż przeciętnie byłiby to ludzie z wyższym wykształceniem (65%), osoby dobrze oceniające swoje warunki materialne (58%) i kierunek rozwoju sytuacji w kraju (55%), prywatni przedsiębiorcy (69%) oraz inteligencja i kadra kierownicza (57%)². Udział w wyborach deklarują częściej zwolennicy niż przeciwnicy obecnego rządu oraz respondenci przekonani o wyższości demokracji nad innymi formami rządów.

Co piąty ankietowany twierdzi, że - prawdopodobnie lub z pewnością - nie weźmie udziału w wyborach. Nie pójdą głosować przede wszystkim bezrobotni (38%). Deklaracje wskazują również na niższy niż przeciętna udział w głosowaniu ludzi młodych (do 34 roku życia), osób mających wykształcenie podstawowe, robotników niewykwalifikowanych oraz ludzi niezadowolonych z kierunku rozwoju sytuacji w kraju. Wśród osób wahających się najwięcej jest uczniów i studentów (28%) oraz robotników wykwalifikowanych (27%).

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (36) przeprowadzono w dniach 11-14 czerwca 1993 r. na 1086-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

W celu zbadania preferencji wyborczych respondentom przedstawiono listę 20 organizacji politycznych. Przy nazwach umieszczono również nazwiska liderów.

² Szczegółowe zróżnicowanie przedstawiono w tabelach aneksowych.

Chęć uczestnictwa w głosowaniu związana jest z deklarowanym zainteresowaniem polityką - do urn wyborczych częściej niż pozostali wybierają się osoby śledzące na bieżąco wszystkie wydarzenia polityczne. Związek deklarowanego udziału w wyborach z zainteresowaniem polityką przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

w procentach

Czy zamierza Pan(i) uczestniczyć w wyborach?	Zainteresowanie polityką			
	duże	średnie	małe	żadne
Na pewno tak	23	48	20	7
Chyba tak	6	47	34	12
Nie wiem	6	35	33	23
Chyba nie	2	29	34	35
Na pewno nie	3	20	32	43

Z zainteresowaniem polityką wiąże się też umiejętność określenia swoich preferencji i poglądów w tej kwestii. Jak wskazują dane, w wyborach wezmą udział przede wszystkim ludzie mający ustabilizowane poglądy polityczne. Osoby, które deklarują, że nie będą głosować, w większości (56%) nie umieją określić swoich poglądów politycznych (tab. 2).

Tabela 2

w procentach

Czy zamierza Pan(i) uczestniczyć w wyborach?	Deklarowane poglądy polityczne			
	lewica	centrum	prawica	Trudno powiedzieć
Na pewno tak	24	25	31	20
Chyba tak	18	32	19	31
Nie wiem	12	31	19	38
Chyba nie	15	27	16	42
Na pewno nie	14	25	5	56

Wśród tych, którzy będą głosować i deklarują określone poglądy polityczne, największą część stanowi prawica (31%). W grupie respondentów, którzy nie wezmą udziału w wyborach, osoby o poglądach prawicowych stanowią tylko niewielki odsetek. Wyniki wskazują jednak, że na zamiar wzięcia udziału w wyborach w większym stopniu wpływa sam fakt posiadania "politycznej tożsamości", natomiast jej charakter - lewicowy, prawicowy lub centrowy - ma mniejsze znaczenie.

Uczestnictwo w wyborach bardzo rzadko jest aktem jednorazowym. Można sądzić, że dla pewnej części społeczeństwa wybory są obywatelskim obowiązkiem, spełnianym zawsze, gdy zachodzi taka potrzeba. Wskazują na to wyniki badań - wśród osób deklarujących uczestnictwo w najbliższych wyborach do Sejmu i Senatu aż 84% brało udział w poprzednich, natomiast ci, którzy prawdopodobnie nie pójną głosować, w większości nie wybierali również posłów i senatorów w 1991 roku.

Deklarowane poparcie wyborcze³

W stosunku do poprzednich sondaży nieco zmieniona została treść podstawowego pytania, dotyczącego preferencji wyborczych. We wcześniejszych badaniach respondenci mówili, na jaką partię oddaliby głos, gdyby wybory odbyły się "w najbliższą niedzielę", w ostatnim zaś stwierdzali, na jaką partię zamierzają głosować w wyborach 19 września.

Zmiana ta zaowocowała znacznym wzrostem odpowiedzi "nie wiem, trudno powiedzieć" (do 18%). Co charakterystyczne jednak - w jej wyniku nie zmniejszyło się znacząco poparcie dla największych partii, natomiast parę mniejszych ugrupowań straciło wiele głosów. Można więc powiedzieć, że wyborcy dostosowują się do nowej ordynacji, wycofując poparcie dla partii, które mogą mieć trudności z przekroczeniem bariery 5% głosów. Nie podjęli jednak jeszcze decyzji, na kogo zechcą oddać swój głos.

Największy spadek poparcia zanotowano w przypadku Kongresu Liberalno-Demokratycznego (z 9% do 4%). Warto jednak zauważyć, że w maju partia ta uzyskała wyjątkowo dużo głosów, a czerwcowe jej notowania są tylko nieznacznie niższe niż w okresie

³ Dalsze omówienie wyników badania preferencji wyborczych dotyczy tylko osób, które zadeklarowały wzięcie udziału w wyborach ("na pewno tak" i "chyba tak").

od stycznia do kwietnia '93. Faktem jest jednak, że po raz pierwszy w tym roku liczba deklarujących poparcie dla tej partii spadła poniżej granicy 5% (tab. 3).

Znacznie zmniejszyło się też poparcie dla Partii "X" (z 5% do 1%) i "Solidarności '80" (z 4% do 1%). Praktycznie do zera zmalała liczba osób gotowych głosować na Partię Chrześcijańskich Demokratów.

Wzrosło natomiast (z 13% do 16%) poparcie dla lidera przedwyborczych sondaży - Unii Demokratycznej. Jest to jedyna partia, która w ciągu ostatniego miesiąca powiększyła swój stan posiadania.

Tabela 3

w procentach

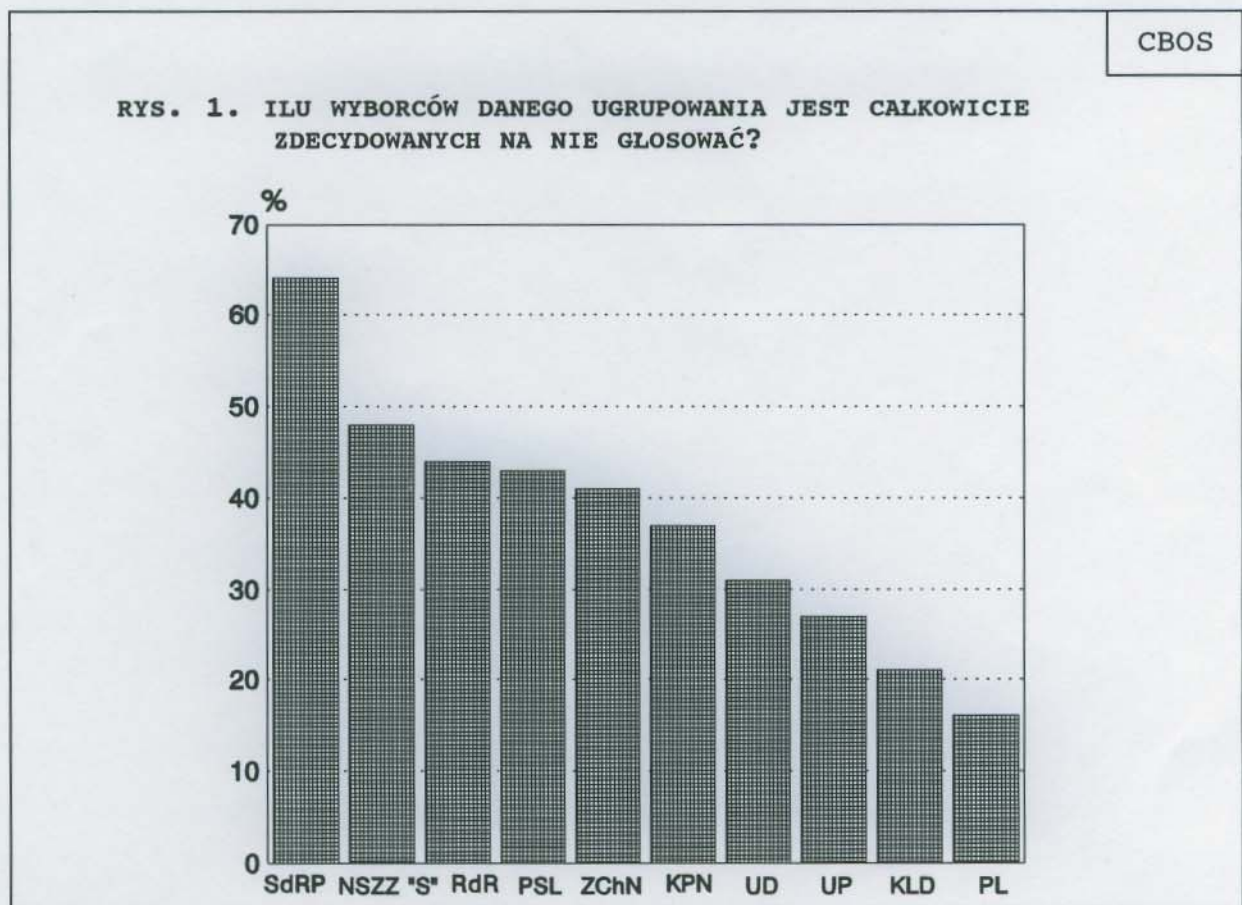
Ugrupowania polityczne	Deklarowane poparcie wyborcze wg terminów badań					
	I	II	III	IV	V	VI
UD	18	16	19	16	13	16
SdRP	9	7	10	12	12	12
PSL	14	15	14	14	12	10
NSZZ "S"	8	6	7	7	8	8
UP	4	8	7	6	8	7
KPN	8	9	5	5	6	6
KLD	6	7	7	6	9	4
RdR	3	4	4	3	3	4
ZChN	3	3	5	5	3	3
PL	1	1	2	2	3	3
Partia "X"	6	4	3	5	5	1
NSZZ "S '80"	4	3	2	2	4	1
PPPP	2	2	1	0.1*	3	1*
UPR	-	-	-	1	2	1
NSZZ "S" RI	1	1	3	1	2	1
ZR "Samoobrona"	2	1	2	2	1	1
PC	1	2	1	1	1	1
PK	1	1	0.2	0.3	1	1
SLCh	1	0	1	1	1	0.3
PChD	0.2	1	0.4	1	2	0.1

* Przy nazwie Polskiej Partii Przyjaciół Piwa w kwietniu i czerwcu umieszczono nazwisko: Leszek Bubel. W pozostałych miesiącach - Janusz Rewiński.

Preferencje wyborcze będą się oczywiście jeszcze zmieniać. Pewnym przybliżeniem do stwierdzenia, jak duże mogą być te zmiany, jest pytanie sondujące, w jakim stopniu respondenci, którzy wskazali jakąś partię, są zdecydowani na nią głosować.

		CBOS
<i>Czy jest Pan(i) całkowicie zdecydowany(a), prawie zdecydowany(a), czy też jeszcze się Pan(i) zastanawia, czy głosować na tę partię?</i>		
Całkowicie zdecydowany(a)		32%
Prawie zdecydowany(a)		24%
Jeszcze się zastanawiam		30%
Nie dotyczy		14%
		N=695

Jak widać, niespełna 1/3 respondentów uważa swój wybór za ugruntowany. Interesująca i ważna z punktu widzenia badania preferencji wyborczych jest odpowiedź na pytanie, jaka część wyborców poszczególnych partii jest całkowicie zdecydowana na nie głosować. Oczywiście odpowiedzi tej możemy udzielić jedynie w stosunku do ugrupowań cieszących się największym uznaniem (rys. 1).

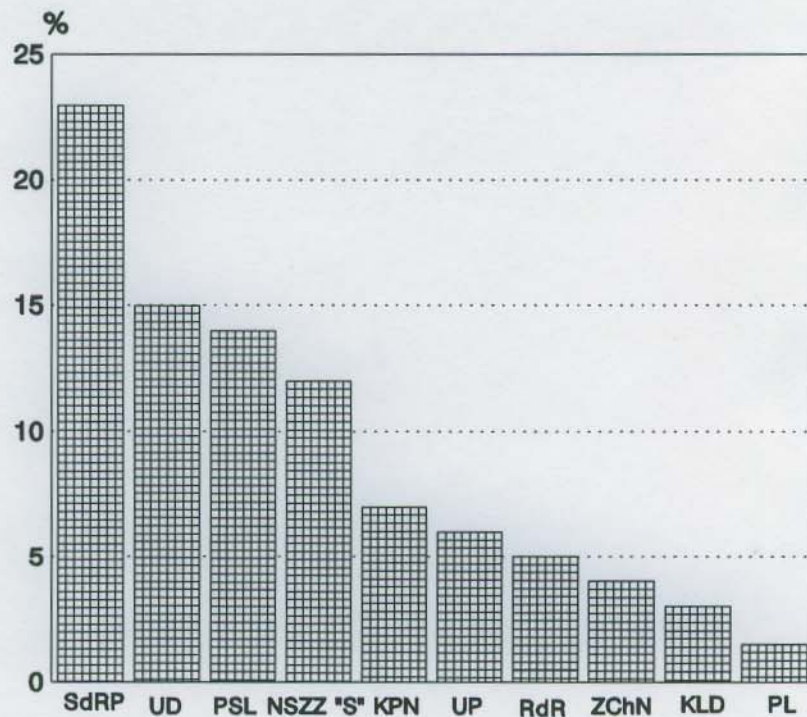

Jak wynika z danych przedstawionych na rysunku 1, praktycznie tylko SdRP może być pewna swoich wyborców. Prawie 2/3 spośród osób deklarujących zamiar głosowania na nią jest całkowicie zdecydowanych tak zrobić. Pozostałe ugrupowania mają znacznie mniej wyborców pewnych swoich preferencji. Granicę 40% przekraczają: NSZZ "Solidarność", Ruch dla Rzeczypospolitej, Polskie Stronnictwo Ludowe i Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe. Najmniej zdecydowani są wyborcy Porozumienia Ludowego, Kongresu Liberalno-Demokratycznego, Unii Pracy i Unii Demokratycznej. Być może w przypadku niektórych z tych partii (zwłaszcza UD i KLD) ich bliskość programowa sprawia, że wyborcy wahają się, na którą z nich głosować.

Warto jednak przypomnieć, że deklarowane poparcie dla UD w poprzednich wyborach parlamentarnych było zawyżone. Gdyby obecnie zastosować kryteria, które w 1991 roku trafnie pozwalały przewidzieć odsetek głosów, jaki uzyska Unia, trzeba by stwierdzić, że może ona liczyć na poparcie w granicach 7%. Nie ma jednak żadnej pewności, iż obecnie poparcie dla UD jest zawyżone w podobnym stopniu jak przed dwoma laty.

Niewielka mobilizacja elektoratu Unii Pracy może zaś wynikać z wyraźnych różnic między celami programowymi tej partii a składem społecznym jej wyborców. Na zjawisko to zwracaliśmy uwagę w jednym z ostatnich komunikatów. Wyborcy Unii Pracy - głównie inteligencja i to zamożniejsza - czując do niej sympatię mogą jednak wahać się w swym wyborze wiedząc, iż partia ta adresuje swój program głównie do pracowników państwowych zakładów pracy.

**RYS. 2. PREFERENCJE WYBORCZE OSÓB CAŁKOWICIE ZDECYDOWANYCH
GŁOSWAĆ NA POSZCZEGÓLNE PARTIE**

Podsumowując możemy stwierdzić, że gdyby do wyborów poszli wyłącznie respondenci obecnie całkowicie zdecydowani, na kogo głosować, zwycięstwo odniosłaby SdRP (23%) ze znaczną przewagą nad UD (15%), PSL (14%) i NSZZ "Solidarność" (12%).

Na kogo mogą przenosić się głosy?

Respondentów zapytano też, na jaką partię lub organizację oddaliby głos, gdyby mogli poprzeć jeszcze jedno ugrupowanie (tab. 4).

Tabela 4

Ugrupowania polityczne	Odsetek respondentów, którzy wybraliby daną partię jako drugą
PSL	15
UD	13
UP	11
KLD	8
SdRP	7
NSZZ "S"	7
KPN	7
RdR	4
ZChN	4
PL	4
Partia "X"	2
NSZZ "S '80"	2
NSZZ "S" RI	2
ZR "Samoobrona"	2
PC	2
SLCh	2
PPPP	1
UPR	1
PK	1
PChD	0,1

Zwraca uwagę nieco mniejsza niż przy pierwszym wyborze popularność SdRP i UD, a większa - PSL, UP i KLD.

Jaki jest możliwy przepływ elektoratu? Z których ugrupowań mogą być przenoszone głosy i na które? Odpowiedzi na te pytania utrudnia niewielka liczebność osób popierających poszczególne partie. Dlatego przy interpretacji wyników musimy zachować większą rezerwę - prawdopodobieństwo popełnienia błędu nie jest małe.

Najbardziej klarowny zdaje się przepływ elektoratu w przypadku SdRP, UD i UP. Respondenci popierający SdRP dzielą się na trzy niemal równoliczne grupy - tych, którzy jako drugą organizację wybierają PSL (34%), UP (30%) oraz tych, którzy wybierają pozostałe partie (34%).

Wyborcy UD jako drugą partię najczęściej wskazują KLD (37%). Kolejne ugrupowania zyskują znacznie mniej ich sympatii (UP - 18% i PSL - 14%).

Natomiast osoby popierające UP dzielą swe sympatie przede wszystkim pomiędzy UD (30%) i SdRP (26%).

Preferencje wyborców innych ugrupowań nie są już tak klarowne, a analizowane liczebności - niewielkie. Zaznaczmy więc tylko, że wyborcy KPN zdają się darzyć większą sympatią PSL niż pozostałe ugrupowania. Wyborcy PSL z kolei dzielą swoje preferencje między SdRP, PL, UD i NSZZ "Solidarność". Natomiast osoby popierające "Solidarność" - nieco częściej jako drugie partie wybierają UD, PSL, KPN i ZChN.

Partie, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji

Mówi się czasem, że wyborcy we wstępnej fazie kampanii kierują się "sercem", by w lokalu wyborczym kierować się "rozumem" czy też nawet "portfelem". Twierdzenie to ma wyjaśniać zjawisko przesuwania się preferencji wyborczych z lewicy w stronę prawicy. W ostatnich latach obserwowaliśmy je w wielu krajach europejskich.

Jednak pytania sondujące racjonalne opinie o poszczególnych partiach nie ujawniły znaczących rozbieżności między preferencjami wyborczymi a przekonaniem, że dane ugrupowanie może przyczynić się do poprawy sytuacji gospodarczej w kraju czy też sytuacji ludzi pokroju respondenta (tab. 5).

Tabela 5

w procentach

Ugrupowania polityczne	Która partia może najbardziej przyczynić się do poprawy:	
	sytuacji gospodarczej w kraju?	sytuacji ludzi takich jak Pan(i)
UD	19	17
SdRP	13	15
PSL	12	13
NSZZ "S"	7	10
UP	6	8
KPN	6	6
KLD	5	3
RdR	5	3
PL	2	3
NSZZ "S '80"	2	3
ZChN	2	2
PC	2	1
Partia "X"	1	1
NSZZ "S" RI	1	1
ZR "Samoobrona"	1	1
UPR	1	1
PK	1	1
PChD	1	1
SLCh	1	0.2
PPPP	0.4	0.2

Która partia - zdaniem respondentów - zwycięży?

W zachowaniach wyborczych istotną rolę odgrywa przekonanie, że dana partia ma szansę odnieść sukces. Niechętnie głosujemy na ugrupowanie skazane na porażkę, zwłaszcza gdy nasz głos - z powodu progu wyborczego - może się zmarnować. Stanie się tak, gdy partia, którą poparliśmy, nie zdobędzie ani jednego mandatu.

Najliczniejsza grupa respondentów sądzi, że zbliżające się wybory wygra Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej lub Unia Demokratyczna (tab. 6). Trzecia z najsilniejszych obecnie partii - Polskie Stronnictwo Ludowe - jest znacznie rzadziej postrzegana jako przyszły zwycięzca. Zwraca też uwagę, że Unia Pracy - wysoko lokująca się w badaniach preferencji - nie jest uważana za siłę, która może wygrać. Niewiele osób także przypuszcza, by w wyborach mógł zwyciężyć Kongres Liberalno Demokratyczny - partia, która jeszcze w maju miała znaczne poparcie wyborcze.

Trzeba jednak zaznaczyć, że wielu wyborców - blisko jedna trzecia - nie jest w stanie wskazać ugrupowania, które może zdobyć najwięcej głosów.

Tabela 6

w procentach

Ugrupowania polityczne	Która partia, Pana(i) zdaniem, zdobędzie najwięcej głosów w wyborach do Sejmu?
SdRP	15
UD	15
PSL	7
NSZZ "S"	5
KPN	4
ZChN	3
KLD	2
RdR	2
UP	1
PL	1
PC	1
Partia "X"	1

★

★

★

Prezentowane wyniki odzwierciedlają stan preferencji wyborczych przed ustaleniem ostatecznej listy podmiotów politycznych biorących udział w kampanii. W miarę poznawania oferty politycznej, którą wyborcy otrzymają 19 września, będziemy mieli coraz większe rozeznanie w preferencjach końcowych. To, co prezentujemy obecnie, jest jedynie zapisem stanu rzeczy na wstępie rozgrywki.

A N E K S

Tabela 1. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu, które odbędą się 19.09.93 r.?

(%)

	Na pewno tak	Chyba tak	Nie wiem	Chyba nie	Na pewno nie	Liczba osób
Ogółem	40	24	17	8	12	1085
Płeć						
Mężczyźni	45	22	16	7	10	527
Kobiety	36	26	17	8	13	557
Wiek						
do 24 lat	24	28	24	14	11	125
25-34	35	28	13	10	14	161
35-44	46	22	16	5	11	241
45-54	42	21	19	8	9	153
55-64	47	26	15	5	7	200
65 lat i więcej	42	17	16	8	17	201
Miejsce zamieszkania						
Wieś	33	27	18	11	12	404
Miasto do 20 tys.	42	22	14	6	15	127
od 21 do 100 tys.	43	23	16	8	10	219
101-500 tys.	53	19	17	3	8	170
501 tys. i więcej mieszk.	41	23	16	6	14	165
Region						
Północny	51	20	14	8	7	116
Zachodni	38	23	21	7	10	120
Środkowo-zachodni	49	21	15	5	11	161
Środkowy	38	23	15	9	15	213
Wschodni	43	20	19	7	11	116
Południowo-wschodni	33	35	13	8	12	168
Południowo-zachodni	36	22	21	8	12	190
Wykształcenie						
Podstawowe	33	21	19	10	16	438
Zasadnicze zawodowe	35	25	19	9	13	273
Średnie	50	26	14	4	6	292
Wyższe	65	22	8	3	2	81
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	57	31	5	3	4	48
Prac. umysł. niż. szczebla	36	39	18	2	4	84
Pracownicy fiz.- umysł.	36	37	16	4	7	44
Robotnicy wykwalifikowani	33	21	27	8	10	125
Robotnicy niewykwalifik.	27	30	15	16	11	56
Rolnicy	33	30	23	9	5	76
Prywatni przedsiębiorcy	69	5	16	2	8	31
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	46	20	14	6	14	419
Uczniowie i studenci	44	17	28	11	0	39
Bezrobotni	31	19	13	14	24	96
Gospodynie domowe i inni	30	29	14	11	16	63
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys. zł	29	26	23	11	12	74
500 tys. - 999 tys.	36	27	14	9	14	260
1000 tys. - 1499 tys.	38	21	19	10	11	281
1500 tys. - 1999 tys.	41	30	15	5	9	174
2000 tys. i powyżej	51	22	14	3	10	209
Ocena własnych war. mater.						
Złe	34	22	20	9	16	521
Średnie	43	28	15	8	6	443
Dobre	58	17	9	3	13	119
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	50	22	15	3	9	73
Raz w tygodniu	39	25	16	8	12	648
Kilka razy w roku	41	23	20	8	8	271
W ogóle nie uczestniczy	41	18	14	6	21	89
Ocena kier. rozw. syt. w kraju						
Dobry kierunek	55	27	8	6	3	239
Zły kierunek	36	23	18	8	14	679
Trudno powiedzieć	35	23	22	7	13	166

Tabela 2. Na którą partię lub organizację zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?

(%)

	KPN	SdRp	" X "	UP	ZChN	PChD	UPR	UD
Ogółem	6	12	1	7	3	0	1	16
Płeć								
Mężczyźni	7	13	1	7	2	0	1	17
Kobiety	5	10	0	6	4	0	0	15
Wiek								
do 24 lat	7	9	0	9	0	0	0	16
25-34	7	8	2	7	4	0	0	15
35-44	8	12	0	8	0	0	0	20
45-54	6	9	1	12	1	0	1	19
55-64	6	8	0	6	1	0	1	12
65 lat i więcej	3	21	0	0	11	0	1	12
Miejsce zamieszkania								
Wieś	9	7	1	4	2	0	0	9
Miasto do 20 tys.	5	19	1	8	1	0	2	16
od 21 do 100 tys.	3	13	1	9	3	0	1	20
101-500 tys.	7	13	0	7	4	0	0	16
501 tys. i więcej mieszk.	4	14	0	9	6	0	1	24
Region								
Północny	4	9	1	6	7	0	1	14
Zachodni	3	12	1	4	3	0	0	20
Środkowozachodni	3	22	1	5	2	0	2	10
Środkowy	5	9	0	8	2	0	1	15
Wschodni	2	12	0	8	4	0	0	15
Południowo-wschodni	13	11	1	9	5	0	0	15
Południowo-zachodni	10	8	0	7	1	0	0	21
Wykształcenie								
Podstawowe	6	12	1	4	3	0	0	13
Zasadnicze zawodowe	8	6	1	8	2	0	0	11
Średnie	6	14	0	9	4	0	1	19
Wyższe	3	18	0	9	5	0	2	25
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	6	11	0	7	6	0	3	26
Prac.umysł.niż.szczebła	4	12	0	6	0	0	0	28
Pracownicy fiz.- umysł.	11	12	4	6	0	0	0	23
Robotnicy wykwalifikowani	13	6	2	6	0	0	1	18
Robotnicy niewykwalifik.	2	9	0	15	2	0	0	17
Rolnicy	4	5	1	5	2	0	0	0
Prywatni przedsiębiorcy	5	19	0	17	4	0	0	19
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	5	16	0	6	6	0	1	11
Uczniowie i studenci	0	6	0	0	0	0	0	32
Bezrobotni	7	8	0	9	0	0	0	10
Gospodynie domowe i inni	12	8	2	7	3	0	0	19
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 500 tys.zł	9	3	1	6	2	0	0	13
500 tys. - 999 tys.	6	7	2	5	2	0	0	11
1000 tys. - 1499 tys.	5	14	0	7	2	0	0	13
1500 tys. - 1999 tys.	7	13	0	7	2	0	1	19
2000 tys. i powyżej	7	15	0	8	6	0	2	20
Ocena własnych war. mater.								
Złe	8	11	1	5	2	0	0	12
Średnie	5	12	0	7	4	0	1	17
Dobre	3	12	0	12	3	0	0	21
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	14	10	0	1	10	0	0	5
Raz w tygodniu	5	8	1	7	4	0	1	15
Kilka razy w roku	7	11	0	9	1	0	1	21
W ogóle nie uczestniczy	1	46	0	3	0	1	0	12
Ocena kier.rozww.syt.w kraju								
Dobry kierunek	5	2	1	8	5	0	2	27
Zły kierunek	7	16	1	7	2	0	0	12
Trudno powiedzieć	5	13	0	4	2	0	0	9

Tabela 2. (cd.)

(%)

	PK	KLD	RdR	PC	PPPP	PSL	PL	SLCh
Ogółem	1	4	4	1	1	10	3	0
Płeć								
Mężczyźni	1	3	4	1	1	12	2	1
Kobiety	1	6	3	2	1	8	4	0
Wiek								
do 24 lat	0	3	0	0	2	4	2	0
25-34	0	7	8	2	4	11	5	0
35-44	1	4	3	2	0	11	3	0
45-54	2	5	2	1	0	15	1	0
55-64	1	4	5	0	1	11	4	1
65 lat i więcej	1	3	3	3	0	9	2	0
Miejsce zamieszkania								
Wieś	0	3	5	1	2	16	7	0
Miasto do 20 tys.	0	2	5	3	1	14	1	0
od 21 do 100 tys.	0	5	0	2	1	5	0	0
101-500 tys.	2	11	5	1	0	7	0	0
501 tys. i więcej mieszk.	1	2	4	0	1	6	2	0
Region								
Północny	0	7	5	1	1	9	1	0
Zachodni	2	5	3	3	1	20	2	0
Środkowozachodni	2	4	5	1	2	15	5	0
Środkowy	0	5	3	0	3	7	4	0
Wschodni	0	1	8	2	0	15	5	1
Południowo-wschodni	0	2	3	2	0	8	1	1
Południowo-zachodni	1	7	3	0	0	5	2	0
Wykształcenie								
Podstawowe	0	4	3	1	0	15	3	0
Zasadnicze zawodowe	0	3	6	2	2	10	4	0
Średnie	2	5	4	0	2	8	3	1
Wyższe	2	4	2	3	1	4	0	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	7	5	5	0	4	0	0
Prac.umysł.niż.szczebla	0	5	6	0	0	7	1	1
Pracownicy fiz.- umysł.	5	6	0	0	4	4	3	0
Robotnicy wykwalifikowani	0	5	6	1	1	7	0	0
Robotnicy niewykwalifik.	0	4	0	0	0	16	0	0
Rolnicy	0	0	5	0	0	27	18	0
Prywatni przedsiębiorcy	0	4	2	7	0	11	0	0
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	1	3	4	1	1	9	3	1
Uczniowie i studenci	0	4	0	0	0	5	0	0
Bezrobotni	0	8	4	2	6	16	1	0
Gospodynie domowe i inni	0	8	5	0	3	13	0	0
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 500 tys.zł	0	1	2	3	0	12	14	0
500 tys. - 999 tys.	0	3	4	1	1	14	3	1
1000 tys. - 1499 tys.	2	3	7	0	2	10	4	0
1500 tys. - 1999 tys.	0	6	2	2	3	6	1	1
2000 tys. i powyżej	1	4	4	1	0	11	2	0
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	3	5	1	1	12	4	0
Średnie	0	5	3	1	2	10	2	1
Dobre	2	8	2	1	1	7	3	0
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	6	2	0	0	6	3	1
Raz w tygodniu	0	4	5	1	1	10	4	0
Kilka razy w roku	1	5	3	2	0	14	2	0
W ogóle nie uczestniczy	3	6	1	1	7	5	1	0
Ocena kier.rozw.syt.w kraju								
Dobry kierunek	1	7	1	2	2	6	4	0
Zły kierunek	0	3	4	1	1	12	3	0
Trudno powiedzieć	1	4	9	1	2	14	1	1

Tabela 2. (cd.)

(%)

	"S" RI	"Samoobrona"	"S"	"S '80"	Inna	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	1	8	1	1	18	691
Płeć							
Mężczyźni	1	1	9	1	0	16	349
Kobiety	1	1	8	2	1	21	342
Wiek							
do 24 lat	3	0	4	0	0	42	65
25-34	0	1	4	1	3	12	101
35-44	1	0	10	2	0	12	164
45-54	0	1	12	1	1	9	95
55-64	1	1	12	3	0	22	145
65 lat i więcej	1	1	6	1	1	22	117
Miejsce zamieszkania							
Wieś	2	1	7	1	0	22	242
Miasto do 20 tys.	0	0	5	3	0	14	80
od 21 do 100 tys.	1	1	15	1	2	17	142
101-500 tys.	0	1	3	3	0	21	121
501 tys. i więcej mieszk.	0	0	12	0	1	12	107
Region							
Północny	2	1	7	4	0	20	80
Zachodni	1	0	9	2	0	9	73
Środkowo-zachodni	1	1	5	1	0	13	111
Środkowy	0	0	11	0	0	27	129
Wschodni	1	1	5	2	0	19	74
Południowo-wschodni	1	1	11	1	1	15	114
Południowo-zachodni	2	1	9	0	3	20	111
Wykształcenie							
Podstawowe	2	1	9	1	0	21	235
Zasadnicze zawodowe	1	1	11	1	0	23	163
Średnie	0	1	8	2	0	13	224
Wyższe	0	0	1	0	4	15	70
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	0	0	1	0	7	12	42
Prac. umysł. niż. szczebla	0	1	12	1	0	16	63
Pracownicy fiz.- umysł.	0	0	11	0	0	11	32
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	16	1	0	17	69
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	12	5	0	19	32
Rolnicy	4	1	2	0	0	25	49
Prywatni przedsiębiorcy	0	0	8	3	0	0	23
Bierni zawodowo							
Renciści i emeryci	1	1	9	2	1	19	274
Uczniowie i studenci	0	0	0	0	0	53	24
Bezrobotni	2	0	3	3	0	22	47
Gospodynie domowe i inni	2	3	9	0	0	7	37
Dochody na jedną osobę							
Poniżej 500 tys. zł	4	0	0	0	0	28	39
500 tys. - 999 tys.	1	1	10	1	0	26	164
1000 tys. - 1499 tys.	2	2	11	0	1	15	165
1500 tys. - 1999 tys.	1	0	10	1	3	16	122
2000 tys. i powyżej	0	0	5	1	0	12	151
Ocena własnych war. mater.							
Złe	1	1	12	1	0	20	285
Średnie	1	1	7	2	0	17	315
Dobre	1	0	5	0	4	13	89
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	1	0	14	0	6	21	52
Raz w tygodniu	1	1	8	2	0	21	412
Kilka razy w roku	0	1	9	1	0	11	174
W ogóle nie uczestniczy	0	1	1	0	0	12	51
Ocena kier. rozw. syt. w kraju							
Dobry kierunek	0	1	10	1	2	11	196
Zły kierunek	2	0	8	1	0	20	400
Trudno powiedzieć	1	2	7	3	0	22	95